

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 12. června 1907.

Ročník XXXVI--Číslo 46.

Zprávy americké.

Haywood a soudruzi před soudem.

Porota v procesu proti Haywoodovi a soudruhům v Boise, Idaho, kteří, jak známo, obžalováni jsou z úcastenství na vraždě bývalého guvernéra Steunenberg, byla konečně v pondělí minulého týdne doplněna. V porotě zasedají následující: Thomas B. Goss, 60letý pozemkový jednatel, Finley McBean, 41letý farmář, Samuel D. Gilman, 43letý farmář, Daniel Clark, 35letý dobytčík, Geo. Powell, 60letý dobytčík, C. V. Sebern, farmář, H. F. Mescar, 42letý majitel renče, Lee Schriener, 58letý farmář, Levi Smith, 49letý farmář, A. P. Burns, 50letý farmář, Samuel T. Russell, 72letý majitel renče. Veřejný žalobce v zahajovací řeči ostře napadl úředníky Západní Federace Hornické a obvinil je, že nechtěli se žádných prostředků, aby pomstili se na těch, kteří stavěli se proti unii. Řádění unie trvalo prý již delší dobu a skončilo konečně zavražděním Steunenberg, guvernéra státu Idaho. Kde prý výše zmíněná federace měla v politickém ohledu kontrolu, všude prý zanechala skvrny krve. Hawley mluvil rozčileně a nevybíral nikterak zvláštních slov. Řeč jeho trvala celou hodinu a po dobu trvání její panovalo v soudní síni neobyčejné ticho. Veřejný žalobce chce dokázat, že vše, co řekl, jest úplně pravdivé, ale velká většina lidí tomu nevěří. Obhajcové doufají, že Haywood dostane se na svobodu. Pronásledování úředníků Západní Federace Hornické považuje se za spiknutí kapitalistů, kteří všemožnými prostředky snaží se zničit unii. Ihned započato bylo s výslechem svědků a rovněž vyslechnut byl Harry Orchard, který bombou zavraždil Steunenberg a který později obvinil zmíněné úředníky, že jej k podlému činmu tomu najali. Proces tento sledován je všemi vrstvami lidu ve Spojených Státech s velikou účastí a nedočkavě očekává se jeho výsledek.

Přednášky prof. Masaryka.

Jak se z Dennice Novověku dovidáme, prof. Masaryk do Ameriky přijede kolem 15. července. S přednáškami po českých osadách chce být hotov do 25. září, kteréhož dne opět musí již být v Bostoně, Mass. Bude tudíž mocei věnovati kočovému přednášení po čtvrté části července, celý srpen a tři týdny v měsíci září. Až dosud došly z Nebrasky následující dotazy ohledně přednášky: od spolku v Humboldt, Neb., od Těl. Jed. Sokol Omaha, a od J. F. Špírky z Wilber. Dennice Novověku, kteráž ohotně přednášky tyto chce sprostředkovati, znovu podotýká, že otázka honoráře je vedlejší. Prof. Masaryk nechce vydělavati, nýbrž žádá pouze hrazení výloh. Když už jednou bude prof. Masaryk v Omaze, bude mocei při nevelké výloze navštívit i další české osady v Nebrasece, budou-li si tyto toho ovšem přát. Bylo by žádoucí, by české spolky se mezi sebou dorozuměly, tak aby užitečně bylo zbytečně dopisování a práce. Kládeme našim krajanům v Nebrasece na srdce, aby nenechali

si ujiti příležitost ku poslechnutí jednoho z nejlepších mužů českého národa. Při malé práci mohou si připravit požitek nad jiné cenný, k němuž příležitost nenaskytne se často. Prof. Masaryk je řečníkem výtečným a z jeho přednášek budou mocei krajané naši duševně těžiti.

Odjezd amerických Sokolů do staré vlasti.

O odjezdu sokolské výpravy ku V. všesokolskému sletu do Prahy sdělují New Yorkské Listy ze dne 2. června následující: Francouzský parník "La Bretagne" se sokolskou výpravou ku V. všesokolskému sletu v Praze na palubě brázdí již vlny Atlantického oceánu a spěje směrem k místům, kamž upřeny jsou zraky celé české Ameriky. Bylo tklivé a dojemné to rozloučení s našimi junáky sokolskými a se všemi, kdož puzeni touhou spatřiti zase jednou tu starou českou vlast, spatřiti Prahu ve slavnostních dnech sletových, zanechali zde své obchody, zaměstnání, rodiny a přátelé. Bylo to tklivé loučení a slzy draly se z očí i těm nejotužilejším. Jiz v Sokolovně, kde dopoledne sešla se většina členů výpravy a jejich přátel, kteří je doprovázeli, panovala jakási sklíčenost, jež dotavuje se ve všech vážných okamžicích života. A na pieru francouzské lodi na úpatí Christopher pl. u North Riveru, kde po poledni sešli se všichni účastníci výpravy a s nimi několik set krajanů a krajanek, kteří chtěli býti svědky jejich odjezdu, panovala nálada ještě sklíčenější přes to, že každý nutil se do žertu a veselosti. Pier francouzské lodi ve skutečnosti náležel Čechům a v seznamu cestujících parníku "La Bretagne" našli jsme jen málo nečeských jmen. Odjezd parníku poněkud se zdržel a tím dána příležitost ku dalšímu setrvání, ku opětovnému vyměnění vzkazů a slov na rozloučení. A když konečně loď odrazila, tu hlava na hlavě stáli odjíždějící na palubách, mávačce štátky, klobouky a americkými praporečky na rozloučení čekající na pieru, kteří stejným způsobem loučili se s nimi, posílajíc za nimi poslední "Na zdar". Pan I. E. Nejedlý, rep. vůdce 18. Assembly distriktu, zaopatřil pro tu příležitost zvláštní vléčenou loď, jež usí se stem krajanů dala doprovod parníku "La Bretagne" až ku Narrows, kdež pak opakovala se stejná scéna, jako u pieru, poněkud poslední obrysy parníku nezmizely z dohledu. Se závodníky jede zároveň do vlasti přes dvě stě krajanů výpravou uspořádanou Národní Jednotou Sokolskou a tentýž počet krajanů odebral se do staré vlasti s výpravou druhou, tak zvanou chloazskou. Jména závodníků jsou: Za Těloevičnou Jednotu Sokol v New Yorku Antonín Jahoda, Jos. Gregor, V. Podolák, Fr. Ljer, V. Heisler a Jos. Volman. Za Těloevičný sbor dívek a paní z New Yorku K. Kozlíkova, R. Vofišková, R. Kutlíkova, L. Smolova, G. Kupeova, A. Horáčkova, R. Ryšápkova, J. Lierova, M. Šimůnkova, M. Wokálova, L. Svobodova. Za Těl. Jed. Sokol Chicago Aug. Raisler, Jan Krizan, F. Kňoursek, Ant. Červenka, Jan Kristůfek, Jan Vondra. Za Plzeňský Sokol z Chicago Franta Paul, R. Unger,

Za Těl. Jed. Sokol Tyrš ze Cedar Rapids, Ia., V. Melka, B. O. Hašek, Rud. Novák, Vil. Hruška. Za Těl. Jed. Sokol v St. Louis M. Ryska, Fr. Vuch. Za Těl. Jed. Sokol Omaha Fr. Řiha. Za Těl. Jed. Sokol Cleveland Emil Šlapák. Za Těl. Jed. Sokol Badivoj z Detroit Anton Kos. Za Těl. Jed. Sokol Čech z Clevelandu Jos. Hořica. Za Těl. Jed. Sokol z Milwaukee Jos. Kostlán. Předákem je Sokol Fryš z Detroit.

Roosevelt proti železničním spekulantům.

President Roosevelt při příležitosti odhalení sochy generála Henryho Lewtona v Indianapolis, Ind., na den zdobení hrobů, promluvil velice pěknou řeč, v níž postavil se proti železničním spekulantům. Ve svojí řeči prohlásil, že poctiví majitelé železnic nemají příčiny k obavám. Vláda nemá v úmyslu zkrátiti je v jejich vlastnickém právu. Jenom spekulanti a ti, kteří železnic užívají k nekalým cílům, nechtě se obávají. Před politickou částí své řeči vzdal prezident úctu památce hrdinů občanské války, kteří obětovali své životy za jednotu a velikost Spoj. Států. Po vykonaných obřadech odhalení, obrátil se mistopresident Fairbanks k prezidentovi a promluvil následující řeč: "Vyslovuji díky prezidentu Spoj. Států, který zajisté žije v srdcích nás všech, za krásnou řeč, kterou právě promluvil." Potom zmínil se o účelu slavnosti a slíbil, že občané Indiany nikdy nezapomenou těch, kdož společně dobro obětovali své životy. Slavnost odhalení sochy Henryho Lawtona byla velmi okázalá a účastnilo se jí veliké množství občanů z blízkosti i dále. President přibyl do města před polední a záhy odpoděne spěchal s vojenským průvodem na místo odhalení sochy. Na ulicích 20,000 školních dětí tvořilo špalírů a máváním štátek pozdravilo prvního úředníka Spoj. Států. Město vyzdobeno bylo prapory a všechny obchody vzhledem k svátku zdobení hrobů byly uzavřeny. Po ukončení slavnosti odebral se prezident ještě na Crown Hill hřbitov, kde položil věnec na hrob bývalého presidenta Spoj. Států, Benjamina Harrisona.

Memorandum amerického Sokolstva prezidentu francouzské republiky.

Po svém příjezdu do Paříže odevzdají čeští američtí Sokolové prezidentu francouzské republiky následující pamětní memorandum: "Presidentu Francouzské Republiky. Pane Presidente! Poctivě žijte radosti zmoenily se našich srdcí, když jsme vstoupili na půdu této sesterské Republiky, velké Francie, a v paměti své vyvolávali jsme vzpomínky všech těch přátelských projevů, s nimiž franeouzští gymnasté a s nimi celý Váš národ vycházel vstříc národu českému a obzvláště Sokolům při návštěvách a sletech ve Francii, jakož i při návštěvách Francouzů v Čechách. Proto dovolte, pane Presidente, abychom Vám thmočili ve jménu Sokolů Amerických vřelý dík, a projevili Vám u této vzácné příležitosti naši první návštěvy té drahé a krásné Francie i hrdé a svobodné Paříže jich bratrské pozdravy. Jsme na cestě k zápolu mezt-

národním a Sokolů do naší staré a nezapomenutelné vlasti a tam chceme změřiti síly své i se svými přáteli francouzskými gymnasty a ukázati tak společně, seč jsou utužené paže lidu statečného. A na důkaz, že i s druhé strany Oceánu sledujeme pozorně postup velké Francie k pokroku a že pochopujeme obřímí práci, jiz v této době přátelé Svobody ve Francii k cíli přivádějí, prosíme, byste přijal projev naší ardečné radosti nad tím, že drahá a statečná Francie sklízí ve svém rozmachu nejkrásnější ovoce rozluky církve od státu a dává světu to, co revoluce nedovedly uskutečniti, "svobodomyšlného člověka". — Necht žije tedy Francie a stateční její synové v čele. Necht žije Republika Francouzská a dobrý její lid ve škerý! Přijmte, pane Presidente, výraz naší hluboké úcty a pro Vás lid přání dokonaleho zdaru. Za Národní Jednotu Sokolskou ve Spojených Státech Amerických Výkonný Výbor: F. Martyny, předseda; Jan Černý, tajemník.

Mladý vynálezce.

Patnáctiletý hoch Laurence Lesh v Kansas City, Mo., ač mlád, náleží mezi nejprřednější mechanické vynálezce. Až dosud vynalezl šest letáčích strojů a poslední době podařilo se mu sestaviti vzducholoď bez motoru, která v odborných kruzích způsobila rozruch i náležitý zájem. Mladý vynálezce odebral se nyní do Chicaga, kdež tento nový stroj vystaví v tamním Aero klubu. Stroj tento má podobu ptáka a je velmi důmyslně sestojen. Váží jen 35 liber a jest 20 stop dlouhý a 11 stop široký. Mladý Lesh jest i literárně činným a napsal celou řadu odborných článků do předních listů. O mladičkého vynálezce jeví se v odborných kruzích značný zájem.

Opět napjatý poměr mezi Japonskem a Spoj. Státy.

V politických kruzích jeví se jakési obavy s ohledem na příští vztahy mezi Japonskem a Spojenými Státy. Prozatím nelze mluviti o nepřátelství, ale vláda Spoj. Států ocitla se v postavení dosti choulostivém následkem nepokojů, jež proti japonským dělníkům vypukly v San Francisku, Cal. Jak zprávy oznamují, hrabě Okuma, kterýž je vůdcem pokrokové strany japonské, prohlásil, že vláda japonská musí žádati na vládě Spojených Států zastoupení za události v San Francisku a uznání stejných práv pro japonské dělníky ve Spojených Státech s ostatními dělníky už z toho ohledu, že Američané v Japonsku požívají práv tak jako každý jiný občan. Lid japonský stále úsilovněji nahlává na vyřízení "japonské otázky". Zpráva tato vyvolala ve Washingtoně jisté obavy. Události v San Francisku plně se vyšetřují a o výsledku tohoto šetření budou podány japonské vládě zprávy. Jakmile toto vyšetření bude skončeno, vysloví po případě vláda Spoj. Států vládě japonské politování nad nimi.

* V Argentine, Kans., zničeny byly ohněm dílny pro opravy, jež náležejí dráze Atchinson, Topeka & Santa Fé. Škoda ohněm způsobená páčí se na \$50,000.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* V San Francisku, Cal., vyšetřovány jsou dále příčiny neshody mezi Japonci a bělochy. Výsledky těchto šetření zaslány budou do Washingtonu.

* Mezi Campbell, Mo., a Nemons, Ark., rozšířily se housenky takovou měrou, že zastavily jízdu vlaků na dráze St. Louis, Kanneth & Southern. Když tyto housenky železnice rozmačkají, jsou kolejniče v horším stavu, než kdyby byly co nejdůkladněji namydleny. Následkem toho hnací lokomotivy točí se na prázdno.

* Jak zprávy oznamují, stálo první přelčení Thawova soudu 350,000 dollarů, kterýžto obnos připadl většinou právníkům, jiz Thawa obhajovali. Matka Thawova hodlá se nyní z Pittsburgu přestěhovati do New Yorku, kdež bude žiti společně se svojí snachou, Evelynou Nesbit Thawovou, s níž se již usmířila.

* V Buffalo zabít byl při srážce automobilu s farmářským vozem Harry Hamlin, syn známého milionáře C. J. Hamlina. Vůz farmářův byl docela rozbit, kůň ve voze zaprážený zabít, farmář a hoch s ním jedoucí nebezpečně poraněni. Hamlin vyhozen byl velikou prudkostí z automobilu a o sloup se zabíil.

* Občané v Canton, O., chtějí zakoupiti dům McKinleyův, kdež zamýšlí zařiditi museum pro umístění památek po zavražděném prezidentu McKinleyovi. Dům onen má vlastně zakoupiti město, ale aby myšlenka ona se spíše uskutečnila, chce občanstvo také přispěti jistým obnosem. Pěkná myšlenka tato uvitána byla s všeobecným souhlasem.

* Vojenských vysloužilců ve Spojených Státech každým rokem ubývá. Poslední kongress zvýšil pensii všech vysloužilců ve stáří od 62 roků na \$12 měsíčně. O zvýšení tuto pensii přihlásilo se 338,900 pensistů, kteří dostávali dříve \$6 a \$10. Na pense bylo povoleno \$15,000,000, ale není ani třeba celých \$13,000,000.

* Paní M. C. Barberová, sestra zesnulé paní Wm. McKinleyové, a jediná její dědička, jmenována byla uspořadatelkou jmění zesnulé, které obnáší asi 200,000 dollarů a obsaženo jest částečně v nemovitostech a částečně v cených papírech. V tom však není zahrnut majetek, který zanechal po sobě nešťastný prezident McKinley. Tento děditi budou nejbližší jeho přátelé.

* Dne 5. června ve 2:27 hod. ráno poctěn byl v San Francisku, Cal., citelný otřes země, který trval asi deset vteřin. Žádná škoda se však nestala. Obyvatelé San Franciska jsou na podobné otřesy již uvyklí a před hroznou katastrofou loňskou nikdo si jich hrubě ani nepovšiml. Leč ani poslední otřes země nepůsobil žádných zmatků.

* V Chicagu, Ill., zvýšeny byly ceny masa od 20 do 30 procent. Masní baroni zvýšili cenu masa, poukazujíc na to, že zásoby jsou nedostatečné. Velkoobchodníci si také přirázili a obchodníci v malém rovněž. Malý konsument musí nyní platit místo o 10 procent více, často až o 30 procent více, než platil kdy jindy.